

STRANDKRABBER - ET PROBLEM FOR UDBREDELSE AF ÅLEGRÆS

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

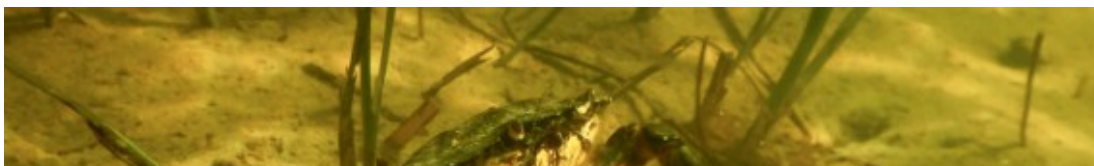
Ny international forskning peger på, at strandkrabber kan være et problem for reetablering af ålegræs. Det kan også være tilfældet i nogle danske farvande. En løsning kan være opfiskning af krabber og reetablering af ålegræs ved såning med maskine.

Ålegræs er afgørende for vandmiljøtilstanden i vores fjorde og indre danske farvande og bliver brugt som måleparameter i vandområdeplaner. I vandområdeplanerne forudsættes det, at en reduktion af kvælstof vil medvirke til at øge vandets klarhed og dermed øge udbredelsen af ålegræs, som er afhængigt af tilstrækkeligt lys i vandet.

PROBLEMER FOR ÅLEGRÆSSET

En række andre faktorer som bølgepåvirkning, iltsvind, sandflugt er dokumenteret også at have en negativ virkning på reetableringen af stabile ålegræsbede. Den almindelige Europæiske strandkrabbe, som kendes fra alle danske strande og havne, er i den nyeste internationale forskning ved at komme i fokus som en betydelig faktor for såvel ålegræsset tilbagegang i nogle områder og manglende reetablering i andre områder.

Strandkrabben (*Carcinus maenas*), også kendt som "European Green Crab", er uden for Europa på top 10 listen over de mest frygtede invasive arter. Den er yderst tolerant over for forskelle i saltholdighed (4 to 52 ‰) og temperaturer (0 to 30 °C) og lever derfor overalt i vore kystvande og stort set op til udmundingen af vore vandløb.

De senere år er en eksplosiv vækst af strandkrabben i visse områder ved Nordamerikanske kyster blevet knyttet sammen med tilbagegang i ålegræsset (Neckles, 2015 & Matheson, 2016) og i nylige undersøgelser fra den svenske vestkyst (Kattegat) kædes strandkrabben sammen med meget stort tab af ålegræsfrø (Infantes, 2016), hvorved ålegræsset evne til at reetableres mindskes.

Strandkrabben er naturligt hjemmehørende i danske farvande, men bestanden er i de indre danske farvande vokset eksplosivt de seneste 20–30 år (Fischer, 2015). Flere undersøgelser knytter en øget bestand af krabben sammen med ændringer i fiskesammensætningen. I de svenske undersøgelser knyttes en øget bestand af krabber sammen med en nedgang i torskebestanden, idet torsk er en af krabbens naturlige fjender. Der antydes derfor en kaskadeeffekt med nedgang af torsk i Kattegat og med ålegræsset tilbagegang i svenske farvande grundet øget bestand af krabber.

LØSNINGER

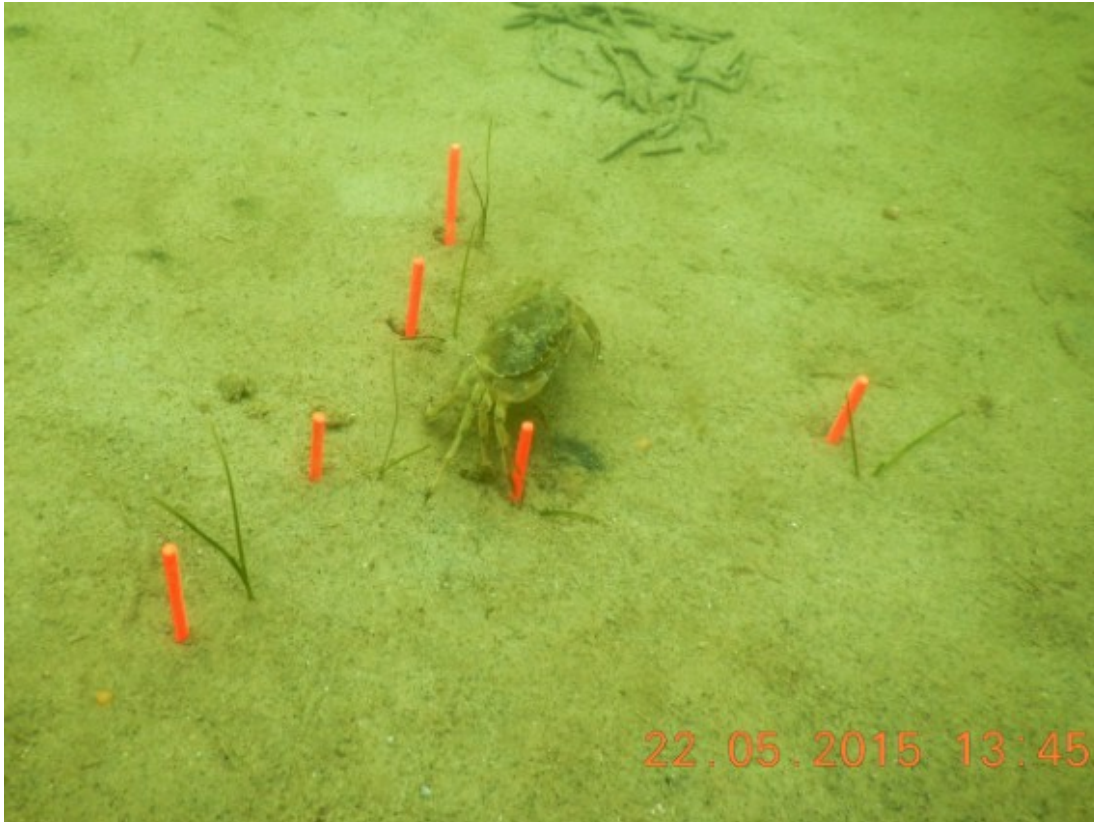
I områder, hvor Strandkrabben har indtaget et habitat og hindrer reetablering af ålegræs, må det undersøges, om fiskebestanden kan genoprettes, hvis den er i ubalance. Alternativt må der findes løsninger på opfiskning af strandkrabben, som eksempelvis kan anvendes til foder. Dette er undersøgt af DTU og krabber fungerer glimrende forarbejdet til krabbemel og som foder til æglæggende høns (Fischer, 2015)

For Issefjorden, skal der ifølge DTU Fødevareinstituttets forskere: *fanges 15.000 tons strandkrabber over en treårig periode for at reducere bestanden til et naturligt niveau, hvilket samtidig ville give arbejde til 30 fiskere. Dette vil kunne gøres bæredygtigt uden, at bestanden af krabber tager alvorlig skade, og fiskeriet vil have en gavnlig virkning på resten af fjordens fauna, som i øjeblikket er stærkt belastet af det store antal krabber*

ÅLEGRÆSREETBLERING

De svenske undersøgelser viste, at hvis ålegræsfrøene blev sået 2 cm ned i sedimentet var der et væsentligt fald i tab af frø til krabber. Danske undersøgelser i NOVAGRASS viser, at ålegræsfrøenes evne til at spire optimeres ved en sådybde på 1-2 cm (uden krabbepåvirkning).

Reetableringen af ålegræs kan således optimeres ved en sådybde på 2 cm, som er stor nok til at undgå krabber og samtidig optimal i forhold til spiring. I NOVAGRASS forskningsprojekt udvikles bl.a. teknikker (såmaskine) til reetablering af ålegræs via høst af frø og efterfølgende såning.

REFERENCER

Neckles HA. *Loss of eelgrass in Casco Bay, Maine, linked to green crab disturbance*. Northeast Nat. 2015; 22: 478±500.

K. Matheson et al. *Linking eelgrass decline and impacts on associated fish communities to European green crab *Carcinus maenas* invasion*. Mar Ecol Prog Ser, Vol. 548: 31–45, 2016. doi: 10.3354/meps11674

Infantes E, Crouzy C, Moksnes P-O, (2016) *Seed Predation by the Shore Crab *Carcinus maenas*: A Positive Feedback Preventing Eelgrass Recovery?* PLoS ONE 11(12): e0168128. doi:10.1371/journal.pone.0168128

Fischer et al. 2015. *Pilotprojekt for udvikling af fiskeri af strandkrabber til foderproduktion*. DTU Fødevareinstituttet Afdeling for Fødevareproduktionsteknologi